

מב א מיי פ"ב מהלכה
תפלה הלכה יג
טו"ש"ע א"ח ס' רפד
סעף א:
מג ב מיי שם הלכה יג
טו"ש"ע שם סמג עשין
יט:
מד א מיי פ"ח מהלכות
תפלה הלכה ה סמג
שם טו"ש"ע א"ח ס' נה
סעף א וס' סט סעף א:
מה ד מיי שם טו"ש"ע א:
א"ח ס' סט סעף א:
מו ה מיי שם טו"ש"ע
א"ח ס' קנה סעף א:
מו ו מיי שם הלכה ד
ופי"ב הלכה ג טו"ש"ע
א"ח ס' קנה סעף א:
מוח ז מיי פ"ח שם הל"ד:
מג ה מיי פ"ב מהל'
הלכה ד טו"ש"ע
י"ד ס' שמו:
ג ב מיי פ"ג מהלכות
הלכה א סמג עשין
מד"ס ז טור ז שם:
נא י מיי פ"ב מהלכות
זכרות הלכה י ופ"י
מהלכות אישות הלכה ה
טו"ש"ע אה"ע ס' סג
סעף ד:
גב ב מיי פ"ה מהלכות
זכרות הלכה ד סמג
עשין פת טו"ש"ע א"ח סמג
ק"ב סעף א:
גג ה ב מיי פ"ח מהל'
ערבין הלכה ב:
גד ג מיי פ"ח מהלכות
תפלה הלכה ד טור
ש"ע א"ח ס' סט סעף א:
גה ס מיי פ"ג מהל' אצל
הלכה א סמג עשין
מד"ס ז טור י"ד ס' שמו:
גו ע מיי פ"ב מהלכות
זכרות הלכה י ופ"י
מהל' אישות הלכה טו"ש"ע
א"ח ס' סג סעף ד:
גז ב מיי פ"ח מהלכות
ערבין הלכה ב:
גח צ מיי פ"ב מהלכות
תפלה הלכה ג טור
ש"ע א"ח ס' קלו סעף ב:
גט ק מיי שם הלכה י
טו"ש"ע א"ח ס' קמה
סעף א:

לא שנו אלא במקום שאין מתרגמין. ועל זה לנו קומצין שאין לנו מתרגמין הפטרות * שצכל ימות השנה וכן הפרשיות: פורסין על שמע פחות מעשרה. צירושלמי⁶ מפרש שאם התחילו בעשרה וילאו מקלתן אפ"ה גומרין ועל היואלים הוא אומר ועוזבי ה' יכלו (ישעיה ה) וכן הלכה: **ואין** פורסין על שמע. הקונטרס פירש בני אדם שצאו צבית הכנסת אחר שהתפללו הצור ורואים לומר קדיש וזכרו נרין עשרה ור"ת פירש דשצעה שלא שמעו עם שלש אחרים סגי וה"נ איתא במס' סופרים⁷ רבותינו שצמערצ אומרים שצעה ונותנים טעם לדצריהם דכמיצ צפרוע פרעות ציראל זהתנדב עם זכרו ה' (שופטים ה) דליכא שצע מיצות ו"ל אפילו שצעה משום דזכרו הוא הששי ור"ת כתב צספר הישר צחמשה משום דליכא אלא חמש מיצות עד זכרו ונ"ל אפילו שצעה שלא שמעו והכי פירושו דקרא צפרוע פרעות ציראל שלא עשו מה שמוטל עליהם לעשות אז יתנדב העם לצדך ה' וליכא אלא שלש מיצות עד זהתנדב ותלמידי רש"י⁸ פירשו משמו דאפילו שציל אחד שלא שמע יכולים הם לפרוק על שמע ואפילו אותו ששמע כבר יכול להוציא אותן שלא שמעו כמו שאנו רואים שליח לצור שאף על פי שהתפלל כבר השמונה עשרה זכרות צלחש חוזר ומתפלל בקול רם ואע"פ שכולנו בקיאיין עכשו מ"מ י"ל דאין זה ראייה כל כך דשאני השמונה עשרה זכרות שהרי אם היה מתפלל מתחילה בקול רם שמה לא יכוונו לצם להגיע עם שליח לצור צמקום קדושה ומוזים ור"ת לא היה רוצה לעשות אפילו לעצמו:

ואמר ר' יצחק א"ר יוחנן ברכת אבליים בעשרה. פירש ר"י דלא מיירי צצרכת המזון שהרי לא היתה צרחו העיר כדפי' פרק קמח דמתוצות (דף ת: ט) אלא מיירי צצרכות שהיו אומרים צרחו העיר צצמעמדות שהיו עושין לנחם אצלים אצל צצל צרכת המזון סגי שצלשה והוא עצמו מצטרף כדפירש⁹ הטעם שם: **עשרה** כהנים כו'. קשיא לי אמאי לא צעי אחד עשר דאין צ"ד שקול¹⁰ צכל דצר שהוא תלוי שעומד¹¹ צשקול הדעת¹²: **ואדם** מי קדוש. פירש הקונטרס פ"ק דסנהדרין¹³ (דף טו.) והא אין נמכר צשוק כעבד לכן אין קדוש וקשיא אמאי לא קאמר דמיירי צעבד כנעני שיכול אדם להקדישו דהא עבד כנעני שפיר קרוי אדם כדאמרין פ' השולח (גיטין לח: ושם¹⁴) כל חרס אשר יחרס מן האדם לא יפדה לרצות עבדו ושפחתו הכנענים ישמעו ויצרחו ור"ת איתא דההיא ירושלמי איירי דרצון אצל צדינא דלוריינא נרין עשרה ור"כ הדר קושין לדוכתיה דכי פריך אדם מי קדיש ליטני דמיירי צעבד כנעני וי"ל דפשיטא ליה דמתניתין חשיב עבד ותני דתיין שרין לעשות ור"כ אי איתא דאיירי צעבד הא הוה צלשה ועוד נראה דצבר ליה למקשן דאי איתא דמיירי צעבד הוה ליה לפרושי צהדיא הקרקעות והעצדים משעה וכהן דקתני צכל מקום הקרקעות והעצדים [וע"ע מוספות סנהדרין טו. ד"ה אדם]: **שמין** אותו כעבד ועבד איתקש לקרקעות דכתיב והתנחלתם אותם לבניכם אחרים פרק אחרים¹⁵ ולא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד ובנביא

כנגדו נמי לא בעי מתקוף לה רבא והרי עולותיכם ספו דלא הויין עשרין וחד וקרינן¹⁶ א שאני התם דסליק עניינא והיכא דלא סליק עניינא לא והאמר רב שמואל בר אבא זמנין סגיאין הוה קאימנא קמיה דר' יוחנן וכי הוה קרינן עשרה פסוקי אמר לן אפסיקו מקום שיש תורגמן שאני דתני רב תחליפא בר שמואל לא שנו אלא במקום שאין תורגמן אבל מקום שיש תורגמן פוסק¹⁷: **מתני'** אין פורסין על שמע ואין עוברין לפני התיבה ואין נושאים את כפיהם ואין קורין בתורה ואין מפטירין בנביא ואין עושין מעמד ומושב ואין אומרים ברכת אבליים ותנחומי אבליים וברכת חתנים¹⁸ ואין מזמנין (ב) בשם פחות מעשרה¹⁹ ובקרקעות תשעה וכהן אדם כיוצא בהן: **גמ'** מה"מ אמר ר' חייא בר אבא א"ר יוחנן דאמר קרא ונקדשתי בתוך בני ישראל כל דבר שבקדושה לא יהא פחות מעשרה מאי משמע דתני ר' חייא איתא תוך תוך כתיב הכא ונקדשתי בתוך בני ישראל וכתיב התם א הבדלו מתוך העדה ואתיא עדה עדה דכתיב התם א עד מתי לעדה הרעה הזאת מה להלן עשרה אף כאן עשרה: ואין עושין מעמד ומושב פחות מעשרה: ב כיון דבעי למימר א עמדו יקרים עמדו שבו יקרים שבו מעשרה לאו אורח ארעא: ואין אומרים ברכת אבליים וברכת חתנים (וכו'): מאי ברכת אבליים ברכת רחבה דא"ר יצחק א"ר יוחנן ברכת אבליים בעשרה ואין אבליים מן המנין ואין מזמנין על המזון בשם פחות מעשרה (וכו'): ב כיון דבעי למימר נברך לאלהינו בציר מעשרה לאו אורח ארעא: והקרקעות תשעה וכהן ואדם כיוצא בהן (וכו'): מנה"מ אמר שמואל עשרה כהנים כתובים בפרשה חד לגופיה (וחד למעוטי²⁰) ואידך הוי מיעוט אחר מיעוט ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות תשעה ישראלים וחד כהן ואימא חמשה כהנים וחמשה ישראלים קשיא: ואדם כיוצא בהן: א אדם מי קדוש אמר רבי אבהו באומר דמי עלי דתניא א האומר דמי עלי שמין אותו כעבד²¹ ועבד איתקש לקרקעות דכתיב והתנחלתם אותם לבניכם אחרים פרק אחרים²² ולא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד ובנביא

כנגדו נמי לא בעי מתקוף לה רבא והרי עולותיכם ספו דלא הויין עשרין וחד וקרינן²³ א שאני התם דסליק עניינא והיכא דלא סליק עניינא לא והאמר רב שמואל בר אבא זמנין סגיאין הוה קאימנא קמיה דר' יוחנן וכי הוה קרינן עשרה פסוקי אמר לן אפסיקו מקום שיש תורגמן שאני דתני רב תחליפא בר שמואל לא שנו אלא במקום שאין תורגמן אבל מקום שיש תורגמן פוסק²⁴: **מתני'** אין פורסין על שמע ואין עוברין לפני התיבה ואין נושאים את כפיהם ואין קורין בתורה ואין מפטירין בנביא ואין עושין מעמד ומושב ואין אומרים ברכת אבליים ותנחומי אבליים כשחוזרין מן הקצרות עומדין ומנחמין את האצל ואין שורה פחותה מעשרה צמסכת סנהדרין (דף טז. ט): ואין מוזמנין על המזון בשם. נצרך חלשינו: והקרקעות. של הקדש הצא לפדותן נרין עשרה ואלה מן כהן: ואדם כיוצא בהן. אס צא (ג) לפדות מיד הקדש וצגמ' מפרש לה: **גמ'** עדה. אין פחותה מעשרה שנאמר עד מתי לעדה הרעה הזאת ילאו יהושע וכלב: לאו אורח ארעא. להטריח שליח (ה) לכן ולקרותן יקרים דא"כ מה הנחת למרוצין: אין אבליים מן המנין. שהרי הוא אומר זכרה למנחמים צפני עצמן אחינו צעל הגמול ישלם לכס גמולכס הטוב צא"י משלם הגמול ולאצלים צפני עצמן אחינו צעל נחמות ינחם אהכס צא"י מנחם אצלים²⁵ ואינו כוללן יחד: א כהנים בתובים. צפרשת הקדשות²⁶ שלשה צערכין ושלשה צצהמה ורצעה צקרקעות וכיון דמנחמין זהו עשרה צעינן עשרה גברי: חד לגופיה. דכהן צעינן: ואימא חמשה כהנים וחמשה ישראלים. כיון דטעמא משום מיעוט אחר מיעוט הוא השלישי אינו מיעוט אחר מיעוט וכיון דדרשת ליה (א) שני מיעוט אחר מיעוט איתרצי ליה ישראל כי הדר אחא כהן שלישי אשמועינן דליהוי כהן ולא ישראל וכן ה' וכן ז' וכן ט': עבד איתקש לקרקעות. שנאמר והתנחלתם אותם לבניכם אחרים פרק אחרים²⁷ ולא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד. שלא יטעה מתורגמן (מן) המתרגם על פה: וצנצא

כנגדו נמי לא בעי מתקוף לה רבא והרי עולותיכם ספו דלא הויין עשרין וחד וקרינן²⁸ א שאני התם דסליק עניינא והיכא דלא סליק עניינא לא והאמר רב שמואל בר אבא זמנין סגיאין הוה קאימנא קמיה דר' יוחנן וכי הוה קרינן עשרה פסוקי אמר לן אפסיקו מקום שיש תורגמן שאני דתני רב תחליפא בר שמואל לא שנו אלא במקום שאין תורגמן אבל מקום שיש תורגמן פוסק²⁹: **מתני'** אין פורסין על שמע ואין עוברין לפני התיבה ואין נושאים את כפיהם ואין קורין בתורה ואין מפטירין בנביא ואין עושין מעמד ומושב ואין אומרים ברכת אבליים ותנחומי אבליים כשחוזרין מן הקצרות עומדין ומנחמין את האצל ואין שורה פחותה מעשרה צמסכת סנהדרין (דף טז. ט): ואין מוזמנין על המזון בשם. נצרך חלשינו: והקרקעות. של הקדש הצא לפדותן נרין עשרה ואלה מן כהן: ואדם כיוצא בהן. אס צא (ג) לפדות מיד הקדש וצגמ' מפרש לה: **גמ'** עדה. אין פחותה מעשרה שנאמר עד מתי לעדה הרעה הזאת ילאו יהושע וכלב: לאו אורח ארעא. להטריח שליח (ה) לכן ולקרותן יקרים דא"כ מה הנחת למרוצין: אין אבליים מן המנין. שהרי הוא אומר זכרה למנחמים צפני עצמן אחינו צעל הגמול ישלם לכס גמולכס הטוב צא"י משלם הגמול ולאצלים צפני עצמן אחינו צעל נחמות ינחם אהכס צא"י מנחם אצלים³⁰ ואינו כוללן יחד: א כהנים בתובים. צפרשת הקדשות³¹ שלשה צערכין ושלשה צצהמה ורצעה צקרקעות וכיון דמנחמין זהו עשרה צעינן עשרה גברי: חד לגופיה. דכהן צעינן: ואימא חמשה כהנים וחמשה ישראלים. כיון דטעמא משום מיעוט אחר מיעוט הוא השלישי אינו מיעוט אחר מיעוט וכיון דדרשת ליה (א) שני מיעוט אחר מיעוט איתרצי ליה ישראל כי הדר אחא כהן שלישי אשמועינן דליהוי כהן ולא ישראל וכן ה' וכן ז' וכן ט': עבד איתקש לקרקעות. שנאמר והתנחלתם אותם לבניכם אחרים פרק אחרים³² ולא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד ובנביא

כנגדו נמי לא בעי מתקוף לה רבא והרי עולותיכם ספו דלא הויין עשרין וחד וקרינן³³ א שאני התם דסליק עניינא והיכא דלא סליק עניינא לא והאמר רב שמואל בר אבא זמנין סגיאין הוה קאימנא קמיה דר' יוחנן וכי הוה קרינן עשרה פסוקי אמר לן אפסיקו מקום שיש תורגמן שאני דתני רב תחליפא בר שמואל לא שנו אלא במקום שאין תורגמן אבל מקום שיש תורגמן פוסק³⁴: **מתני'** אין פורסין על שמע ואין עוברין לפני התיבה ואין נושאים את כפיהם ואין קורין בתורה ואין מפטירין בנביא ואין עושין מעמד ומושב ואין אומרים ברכת אבליים ותנחומי אבליים כשחוזרין מן הקצרות עומדין ומנחמין את האצל ואין שורה פחותה מעשרה צמסכת סנהדרין (דף טז. ט): ואין מוזמנין על המזון בשם. נצרך חלשינו: והקרקעות. של הקדש הצא לפדותן נרין עשרה ואלה מן כהן: ואדם כיוצא בהן. אס צא (ג) לפדות מיד הקדש וצגמ' מפרש לה: **גמ'** עדה. אין פחותה מעשרה שנאמר עד מתי לעדה הרעה הזאת ילאו יהושע וכלב: לאו אורח ארעא. להטריח שליח (ה) לכן ולקרותן יקרים דא"כ מה הנחת למרוצין: אין אבליים מן המנין. שהרי הוא אומר זכרה למנחמים צפני עצמן אחינו צעל הגמול ישלם לכס גמולכס הטוב צא"י משלם הגמול ולאצלים צפני עצמן אחינו צעל נחמות ינחם אהכס צא"י מנחם אצלים³⁵ ואינו כוללן יחד: א כהנים בתובים. צפרשת הקדשות³⁶ שלשה צערכין ושלשה צצהמה ורצעה צקרקעות וכיון דמנחמין זהו עשרה צעינן עשרה גברי: חד לגופיה. דכהן צעינן: ואימא חמשה כהנים וחמשה ישראלים. כיון דטעמא משום מיעוט אחר מיעוט הוא השלישי אינו מיעוט אחר מיעוט וכיון דדרשת ליה (א) שני מיעוט אחר מיעוט איתרצי ליה ישראל כי הדר אחא כהן שלישי אשמועינן דליהוי כהן ולא ישראל וכן ה' וכן ז' וכן ט': עבד איתקש לקרקעות. שנאמר והתנחלתם אותם לבניכם אחרים פרק אחרים³⁷ ולא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד ובנביא

יבואו אחי יוסף עשרה. ואקשי' בירושלמי מכיון דתנינן אין פורסין את שמע ליידא מילה תנינן אין עוברין לפני התיבה פחות מ' ופוקינן לכן צריכה בדרה דתני אין פורסין את שמע פחות מ' התחילו ב' והלכו מקצתן גומרים וכן כולן השנתי במשנתנו כיוצא בהן ועל כולן הוא אומר ועוזבי ה' יכלו. וכן אדם שאמר דמי עלי שמין אותו כעבד ולא יהיה פחות מעשרה.

השק שלמה על רבינו הגאון (ה) נראה דל"ל שלא יתחיל לקרות צנצאים עד שקלא וכו':

הקורא

הגהות וצינונים [ב] בכת"י ובראשונים נוסף מ"ב: [ג] בכת"י אמר ר"י, וכו"ה ישר (דק"ס): [ג] בכת"י אלהינו (וכמ"ש התוס' ברכות מט ע"ב ד"ה נברך, וברמב"ם פ"ה מהל' ברכות ה"ד כתב נברך לאלהינו): [ד] בסנהדרין ליתא [גליין] וכן ליתא בכת"י, ובאמת הוא מיותר (דק"ס), ועיין טו"א: [ה] בכת"י ובסנהדרין נוסף הנמכר בשוק: [ו] ברש"י שבר"י לישן אכילת פרס, ועי"ש בר"ן, ועי' סוטה ל ע"ב וברש"י שם ד"ה כסופר ובמהרש"ל שם: [ז] נצ"ל כשחוזרין מקבורת המת עומדין בשורה ומנחמין (וכע"ז ברש"י [ז] ע"ש דמייתי קרא אחרנא [גליין], ועי' רש"י:

הגהות והצינונים [א] בכת"י אמר ר"י, וכו"ה ישר (דק"ס): [ג] בכת"י אלהינו (וכמ"ש התוס' ברכות מט ע"ב ד"ה נברך, וברמב"ם פ"ה מהל' ברכות ה"ד כתב נברך לאלהינו): [ד] בסנהדרין ליתא [גליין] וכן ליתא בכת"י, ובאמת הוא מיותר (דק"ס), ועיין טו"א: [ה] בכת"י ובסנהדרין נוסף הנמכר בשוק: [ו] ברש"י שבר"י לישן אכילת פרס, ועי"ש בר"ן, ועי' סוטה ל ע"ב וברש"י שם ד"ה כסופר ובמהרש"ל שם: [ז] נצ"ל כשחוזרין מקבורת המת עומדין בשורה ומנחמין (וכע"ז ברש"י [ז] ע"ש דמייתי קרא אחרנא [גליין], ועי' רש"י:

